

Trei ONG-uri au creat o celulă de criză pentru victimele violenței în familie

Chișinău, 29 iun. /MOLDPRES/. Trei organizații neguvernamentale cu orientare socială au lansat un mecanism-pilot de asistență și reabilitare a victimelor violenței în familie sau în bază de gen. Detaliile activității programului, susținut de Delegația Uniunii Europene în R. Moldova, au fost prezentate astăzi într-o conferință de presă, informează MOLDPRES.

Proiectul a fost elaborat de Asociația Promo-LEX, Asociația împotriva violenței în familie "Casa Mărioarei" și Centrul de Reabilitare a Victimelor Torturii "Memoria" care au difuzat o nouă abordare în asistența acordată victimelor violenței în familie. ONG-urile au creat o "celulă de criză" cu un ghișeu unic de informații, iar ca urmare a acestui parteneriat mai multe femei abuzate vor beneficia, împreună cu copiii, de ajutor calificat.

Fiecare dintre cele trei organizații are sectorul său de activitate. Astfel, reprezentantul Promo-LEX, Lilia Potîng, a comunicat că pentru noul program de asistență a fost elaborat un regulament intern care stipulează modalitățile de identificare și înregistrare a victimelor. "Documentul include toate procedurile menite să sprijine femeile supuse violenței în familie sau în bază de gen și să le ajute să se reintegreze în societate", a menționat Potîng.

Veronica Cernat, manager de caz la Asociația "Casa Mărioarei", a precizat că instituția pe care o reprezintă va oferi adăpost femeilor abuzate pe o perioadă de 1-6 luni. "În acest răstimp,

victimele vor beneficia de asistență psihologică, medicală, socială și juridică. Vom ține cont și de copiii care sînt alături de mamele supuse violenței și suferă nu mai puțin. Cu aceștia vor lucra psihopedagogii”, a subliniat managerul de la “Casa Mărioarei”.

La rîndul său, Liliana Spătaru, reprezentantul Centrului “Memoria”, a informat că această organizație va asigura asistența medicilor și altor specialiști de care va fi nevoie în procesul de reabilitare. “Multe femei nu au nici poliță de asigurare medicală, de aceea toate investigațiile și tratamentul necesar vor fi oferite gratuit, după care juriștii Promo –LEX le va ajuta să-și perfecteze actele necesare”, a punctat Liliana Spătaru.

Conform Centrului de Drept al Femeilor din R. Moldova, o femeie trebuie să acționeze dacă este intimidată, abuzată emoțional, economic și sexual, izolată, blamată, este șantajată prin copii ori partenerul își folosește privilegiile de bărbat, coerciția și amenințările etc.

Sursa: moldpres.md

Promo-LEX: Infracțiunile de tortură sunt în continuare examinate ineficient în Moldova

Infracțiunile de tortură sunt în continuare examinate ineficient de instituțiile de drept din Republica Moldova, într-un termen excesiv de mare, iar torționarii primesc

internaționali în cadrul unui raport realizat la cererea asociației Promo-LEX.

Votul uninominal sau mixt funcționează bine în țările cu democrație veche, care l-au aplicat de mai multe decenii, astfel încât partidele politice și alegătorii s-au adaptat la el. Este concluzia studiului „Proiectarea sistemului electoral în Republica Moldova”, realizată de câțiva experți internaționali.

„Modificări majore în structura sistemului electoral pot avea un impact profund asupra vieții politice și consolidării democratice. În Moldova, nu este clar care ar fi rezultatul unei reforme radicale pentru trecerea de la un sistem la altul. Deocamdată nu au avut loc analize și discuții atente cu privire la potențialele ei consecințe neintenționate. Elaboratorii de politici ar trebui să fie conștienți de riscurile unei erori în acest proces. Pe de altă parte, schimbările minore pot permite soluționarea principalelor probleme generate de normele actuale”, se arată în raport.

Reprezentanții Promo-LEX sunt de părere că Parlamentul ar trebuie să ia în considerare recomandările Curții Constituționale de îmbunătățire a actualului sistem electoral, dar nu modificarea completă a acestuia.

UNIMEDIA amintește că în decembrie asociația Promo-LEX a contractat doi experți care au făcut un studiu pe tema schimbării sistemului electoral. Acest document poate fi foarte important pentru a demonstra care sistem este mai bun pentru Moldova. „Ne-am propus să creăm o platformă în care toți actorii implicați să poată discuta pe acest subiect ca până la final să ajungem la o concluzie”, au declarat organizatorii.

Sursa: unimedia.info

PROMO-LEX A EXAMINAT RAPOARTELE FINANCIARE ALE PARTIDELOR. VEZI CE A CONSTATAT!

Asociația Promo-LEX a organizat o masă rotundă, în cadrul căreia a fost pusă în discuție starea financiară a partidelor politice din Moldova în anul 2016.

După cum comunică TRIBUNA, președinta Comisiei Electorale Centrale, Alina Russu, a menționat că rapoartele partidelor politice, pe parcursul anilor, au semnalat o serie de probleme.

„Prima raportare a partidelor în 2016 a avizat și anul de gestiune 2015. Doar 23 de partide au depus asemenea rapoarte, ultimul fiind depus în septembrie. Din 45 de partide politice înregistrate oficial, 19 partide au raportat, în privința la

15 partide sunt inițiate procedurile contravenționale, pentru 4 partide s-a aplicat amenda. 23 de partide s-au încadrat în timp, iar 5 partide au depășit limita depunerii rapoartelor”, a spus Alina Russu.

Potrivit Asociației Promo-LEX, „primele subvenții au fost date partidelor eligibile. La cheltuielile din contul alocațiilor din bugetul de stat s-a adăugat alocațiile sediilor. În Codul Penal a fost introduse sancțiuni destinate alocațiilor din fondul electoral nedeclarate. Cuantumul de 10% din marja altor cheltuieli s-a majorat la 30%.

În 2016, 23 de partide au prezentat rapoartele, 5 – cu întârziere, 17 – deloc.

Toate partidele nu au indicate detalii ce țin de Codul Fiscal, de contact, etc..

Riscă să fie sancționate partidele PPDA, PSRM, PN, PPEM, PCRM, PDM, PL PSP pentru trecerea limitei de plafon de 5 050 lei din donații.

Din cele 23 de partide care au raportat – cotizații plătite – 10,33 mln. lei; subvenții – 34,85 mln. lei; donații – 48,41 mln. lei; venituri – 94 714 619 lei; cheltuieli – 69 821 395 lei.

Doar PN și PAS au inclus cheltuieli semnificative în raportul anual.

Doar PLR a utilizat bani din buget. Coraportul dintre finanțarea publică și cea privată este de 40% – 60%.

Partidele au cheltuit cel mai mult pentru presă și materiale promoționale, urmate de telecomunicații, deplasări, evenimente publice, etc..

Pentru întreținerea sediilor cel mai mult au cheltuit PSRM și PN.

PDM, PSRM, PCRM – cel mai mult au cheltuit pentru personal.

Pentru presă și materiale promoționale – PSRM, PDM.

Deplasări în țară și peste hotare – PDM și PLDM.

Telecomunicații – PSRM, PLDM, PDM”.

Promo-LEX recomandă reducerea plafonului de cotizații de membru de partid de la 0,3 la 0,2. Să fie revizuit quantumul plafonului donațiilor. Să se modifice legea privind partidele politice și să fie audiate anual pentru cheltuielile care lipsesc.

Sursa: tribuna.md

Promo-LEX | Activitățile de apărare a drepturilor omului din Transnistria au deranjat autoritățile separatiste

În regiunea transnistreană, acțiunile ce țin de apărarea drepturilor omului sunt tratate ca un atac la așa-zisa "statalitate" a regiunii, iar Tiraspolul refuză să discute acest subiect, spunând că este vorba despre o problemă internă. Acestea sunt câteva dintre concluziile membrilor Asociației Promo-LEX, care nu au acces în regiunea separatistă.

De mai bine de doi ani, accesul în regiunea transnistreană pentru apărătorii drepturilor omului rămâne îngrădit. Președintele Promo-LEX, Ion Manole, spune că așa numitul

minister al securității de stat din Tiraspol, fostul KGB, a intentat dosare penale pe numele membrilor Asociației, fără a explica însă motivele care stau la baza acestor acțiuni.

„În decembrie 2015, unui coleg de-al nostru i-a fost interzis accesul în regiune când se deplasa spre beneficiarii noștri. La 17 aprilie 2015, a fost publicată informația în care se anunța că împotriva noastră au fost deschise dosare penale. Nu cunoaștem nici câte dosare sunt, nici câte persoane sunt acuzate, nu ni s-a comunicat nici care sunt acuzațiile aduse”, a declarat Ion Manole.

Membrii asociației Promo-LEX spun că activitățile de apărare a drepturilor omului din regiunea transnistreană au deranjat așa-zisele autorități de la Tiraspol. Iar colegii și partenerii din regiune ai asociației au fost intimidați de către autorități.

„Nu avem avocați din regiune care să ne asiste, avocații noștri nu sunt admiși acolo ca să ne apere interesele. Suntem în fața unui blocaj informațional”, a declarat avocata Promo-LEX, Nicoleta Hriplivii.

Reprezentanții Promo-LEX atenționează că drepturile omului rămân slab reprezentate în regiunea transnistreană. Nu sunt mecanisme sau instituții capabile să monitorizeze respectarea drepturilor omului și există un risc sporit de înrăutățire a situației și risc de abuzuri din partea administrației de la Tiraspol.

„De 25 de ani în regiunea transnistreană nu există societate civilă, care ar fi capabilă să monitorizeze situația drepturilor omului, regimul controlează orice pas. Administrația de la Tiraspol consideră probleme legate de drepturile omului ca niște probleme politice. Nu am putut fi prezenți în regiune pentru a discuta cu victimele, pentru a monitoriza anumite cazuri, iar monitorizarea de la distanță nu este eficientă. În această regiune care este închisă nu putem

să apărăm drepturile omului”, a declarat președintele Promo-LEX, Ion Manole.

Apărătorii drepturilor omului solicită autorităților Republicii Moldova să includă pe agenda ședințelor în formatul „5+2” chestiunea privind stoparea amenințărilor KGB la adresa Asociației. Aceștia îi cer și președintelui Igor Dodon să abordeze în discuțiile sale cu liderul administrației de la Tiraspol, subiectul liberului acces al membrilor Promo-LEX în regiunea transnistreană. Membrii Asociației mai cer și autorităților nerecunoscute de la Tiraspol să ridice așa-numita interdicție și să ofere informații despre dosarele penale inițiate.

Sursa: radiochisinau.md

Avertismentul Promo-LEX: „Există riscul înrăutățirii respectării drepturilor omului în regiunea transnistreană”

Asociația Promo-LEX își exprimă îngrijorarea pentru respectarea drepturilor omului în regiunea transnistreană. Apărătorii drepturilor omului spun că de doi ani nu au acces pentru a monitoriza situația și a oferi asistență juridică apărătorilor drepturilor omului și cetățenilor din regiune, iar domeniul drepturilor omului rămâne a fi unul slab reprezentat la nivel local, fără mecanisme sau instituții capabile să monitorizeze respectarea drepturilor omului, cu un

risc sporit de înrăutățire a situației drepturilor omului și risc de abuzuri din partea administrației de la Tiraspol.

„La doi ani distanță de la intentarea dosarelor penale pe numele membrilor Asociației Promo-LEX de către așa numitul minister al securității de stat din Tiraspol, fostul KGB, constatăm cu îngrijorare că, accesul în regiune pentru apărătorii drepturilor omului rămâne a fi îngrădit. Totodată, soarta dosarelor instrumentate de administrația de la Tiraspol pe numele membrilor Promo-LEX este incertă”, se spune într-o declarație Promo-LEX.

Multiplele eforturi întreprinse de Promo-LEX pentru a sensibiliza autoritățile constituționale, organizațiile internaționale și administrația de facto de la Tiraspol față de situația apărătorilor drepturilor omului din regiunea transnistreană nu au adus cu sine un rezultat pozitiv, se mai spune în comunicat.

„Cele peste 20 de cereri și demersuri în adresa „autorităților” și „instanțelor” din regiune s-au soldat cu refuzuri sau sunt ignorate. Încercările autorităților constituționale de a discuta, în formatul negocierilor ”5+2”, subiectul situației apărătorilor drepturilor omului în regiune, s-au soldat cu eșec. De asemenea, apelurile organizațiilor naționale și internaționale în legătură cu situația gravă în domeniul drepturilor omului în regiunea transnistreană n-au schimbat atitudinea administrației de la Tiraspol față de această problemă. Un ultim raport ONU a fost făcut în 2012 de expertul Thomas Hammarberg, care a descris situația critică a domeniului drepturilor omului în regiunea transnistreană. Din 2015, situația drepturilor omului nu a mai poate fi monitorizată de apărătorii drepturilor omului de la Chișinău. Acest lucru duce după sine lipsa responsabilităților administrației locale pentru faptele săvârșite și încălcarea gravă a drepturilor omului”, atenționează Promo-LEX.

În aceste condiții, Asociația vine cu o serie de solicitări:

- Președintelui Igor Dodon să abordeze în discuțiile sale cu liderul administrației de facto din regiune, subiectul liberului acces al membrilor Promo-LEX în regiunea transnistreană;
- Guvernului Republicii Moldova, în special Biroului de Reintegrare, să propună insistent includerea pe agenda ședințelor în formatul „5+2” a chestiunii privind stoparea amenințărilor KGB în adresa Asociației ”Promo-LEX”;
- administrației de facto din regiunea transnistreană, în special, dlui. Ignatiev Vitalii, să răspundă la întrebările formulate de Raportorii Speciali ai ONU la 7decembrie 2015, prin care au cerut să fie explicate temeiurile juridice ale dosarului penal, cât și ale măsurilor speciale de investigație aplicate față de Promo-LEX și membrii săi;
- Comitetului de investigație a ”RMN” să ofere informații despre dosarul penal inițiat, să comunice informații despre măsurile speciale de investigații aplicate în privința membrilor Promo-LEX și să înmâneze ordonanța de pornire a așa-numitului dosar penal inițiat împotriva Promo-LEX;
- Lapițchi Mihail, așa-numitului ministru al securității de stat al ”RMN”, să ridice așa-numita interdicție în privința membrilor Promo-LEX.

Sursa: jurnal.md

SONDAJ Promo-LEX: Oamenii vor

schimbarea sistemului electoral, doar 23% susțin sistemul actual de vot

Cetățenii Republicii Moldova nu susțin actualul sistem de vot și își doresc modificarea acestuia. Cel puțin aceasta arată un sondaj post-electoral realizat de către Promo-LEX. Potrivit sondajului, doar 23% din populație susține actualul sistem de vot, adică sistemul votului proporțional.

- Menținerea sistemului proporțional actual de vot – 23%;
- Modificarea sistemului proporțional actual de vot prin introducerea listelor deschise – 12%;
- Modificarea sistemului actual prin introducerea votului uninominal – 32%;
- Modificarea sistemului actual prin introducerea unui sistem mixt de vot – 21%;
- NȘ/NR – 12%.

Sondajul a fost realizat în perioada 12 februarie – 02 martie pe un eșantion de 1203 respondenți.

Studiul a fost realizat la comanda Asociației Promo-LEX în cadrul programului „Democrație, Transparență și Responsabilitate”, fiind susținut financiar de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID).

Sursa: realitatea.md

ONG-uri cer îmbunătățirea legislației electorale, nu schimbarea sistemului electoral

Organizații ale societății civile, semnatare ale unui apel public din 2 februarie, își reiterează solicitarea către Parlament de creare a unui grup de lucru pentru modificarea Codului Electoral și a legislației conexe pentru „a exclude carențele legislative semnalate de misiunile naționale și internaționale de observare a alegerilor organizate în Moldova pe parcursul anilor 2014-2016”. Totodată, ONG-urile se pronunță împotriva schimbării sistemului electoral.

[Într-o conferință de presă la IPN](#), Pavel Postica, director de programe la Promo-LEX, a declarat că legislația electorală trebuie modificată în partea care ține de activitatea organelor electorale, de finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, de prestația mass-media în campaniile electorale. Trebuie modificate și aspecte ce țin de utilizarea resurselor administrative, de coruperea alegătorilor și implicarea cultelor religioase în campania electorală.

„Apelul făcut în 2 februarie către Parlament este pentru a crea un calendar de lucru clar și pentru a înlătura deficiențele menționate”, a declarat Pavel Postica.

Organizațiile societății civile cer ca în grupul de lucru să fie incluși reprezentanți ai partidelor parlamentare, ai partidelor extra-parlamentare, reprezentanți ai organizațiilor semnatare și experți în domeniul electoral. Organizațiile semnatare se arată deschise să participe la lucrările grupului de lucru doar dacă în procesul de activitate a acestuia nu se va discuta modificarea sistemului electoral. Altfel, își

rezervă dreptul de a boicota activitatea grupului de lucru și de a-și expune public poziția.

Pe 2 februarie 2017, 18 organizații ale societății civile au făcut un apel public pentru modificarea Codului Electoral și a legislației conexe. Semnatarii cereau Parlamentului constituirea grupului de lucru și elaborarea proiectelor de lege privind modificarea Codului Electoral – în februarie-martie; dezbateră publică a proiectului – în aprilie-mai; avizarea propunerilor instituțiilor internaționale de modificare a proiectelor – în mai-iulie și aprobarea modificărilor de către Parlament – în septembrie-octombrie.

Printre organizațiile semnatare sunt: Asociația Promo-LEX, Fundația Est Europeană, Institutul pentru Politici și Reforme Europene, Centrul de Investigații Jurnalistice, Centrul de Resurse Juridice din Moldova, Asociația pentru Democrație Participativă, Alianța Studenților din Moldova, Transparency International – Moldova, Asociația Femeilor pentru Protecția Mediului și Dezvoltarea Durabilă, Asociația Presei Independente, Institutul de Politici Publice, Fundația pentru Dezvoltare din Republica Moldova, CReDO etc.

Pe 6 martie, președintele PDM, Vlad Plahotniuc, a lansat o inițiativă de schimbare a sistemului electoral, prin introducerea votului uninominal.

Sursa: ipn.md

Pavel Postica: Mai întâi de

toate, trebuie eliminate deficiențele fundamentale

Coruperea alegătorilor, manipularea prin intermediul mass-media și discursurile instigatoare la ură pot avea loc în toate tipurile de scrutine electorale: parlamentare, locale sau prezidențiale și este important să fie înlăturate. Acesta este scopul urmărit de organizațiile nonguvernamentale semnatare ale apelului public de modificare a Codului Electoral, a comunicat Pavel Postica, director de programe la Promo-LEX. Cât privește inițiativa PDM de modificare a sistemului electoral, prin introducerea votului uninominal, aceasta vizează doar alegerile parlamentare. Or, mai întâi de toate, trebuie eliminate deficiențele fundamentale, a spus Postica [într-o conferință](#) de presă IPN.

Potrivit lui, sistemul electoral poate fi modificat doar după studii și analize clare, în care se prezintă argumentele pro și contra. Sistemul electoral n-ar trebui modificat înainte de înlăturarea actualelor deficiențe electorale sau în paralel cu acestea.

„Scopul este să fie înlăturate deficiențele existente în legislația electorală. Doar după ce sunt înlăturate aceste deficiențe se poate discuta de modificarea sistemului electoral”, a declarat Pavel Postica. Altfel se generează o problemă mult mai mare. Orice modificare de sistem electoral presupune schimbarea regulilor de joc, care trebuie să fie înțelese atât de politicieni, cât și de alegători.

Nadine Gogu, directorul executiv al Centrului pentru Jurnalism Independent, a spus că organizația neguvernamentală pe care o reprezintă este interesată în modificarea Codului Electoral pe segmentul ce ține de reflectarea alegerilor de către mass-media. CJI a elaborat în 2012 și 2013 amendamente la Codul

Electoral, dar acestea nu au fost înregistrate ca inițiativă legislativă. Dacă grupul de lucru care se propune să fie creat pentru modificarea legislației electorale va fi funcțional, atunci ar trebui să se axeze și pe comportamentul mass-media în alegeri.

18 organizații ale societății civile, printre care, Promo-LEX, ADEPT, Fundația Est Europeană, Alianța Studenților din Moldova, Centrul pentru Jurnalism Independent, Institutul de Politici Publice au semnat un apel public pe 2 februarie prin care au solicitat Parlamentului crearea unui grup de lucru pentru îmbunătățirea legislației electorale.

Sursa: ipn.md

Promo-Lex: Legea Big Brother ar putea transforma Moldova într-un stat polițienesc

Legea care extinde competențele Serviciului de Informații și Securitate (SIS) și ale poliției în domeniul accesului la datele cu caracter personal ale utilizatorilor de Internet se află în Parlament spre examinare.

Dacă va intra în vigoare, Moldova s-ar putea transforma într-un stat polițienesc, consideră experții organizațiile de apărare a drepturilor omului Promo-LEX.

Potrivit agenției INFOTAG, marți, la conferința „Legea Big Brother sub lupă”, expertul Promo-LEX, Vadim Vieru, a spus că „unele modificări pe care le va aduce această lege pot afecta serios dreptul omului la viața privată și la libera exprimare”.

„Astfel, operatorii de internet vor fi obligați să ofere informații despre toate adresele IP ale clienților săi la solicitarea organelor de drept. Statul va avea dreptul să blocheze site-uri care promovează terorismul, care instigă la ură rasială și religioasă, site-uri de pornografie infantilă. Însă societatea civilă este îngrijorată de faptul că nu vede un cadru juridic concret în această lege. De exemplu, structurile de forță vor avea posibilitatea să reacționeze în cazuri speciale fără ordin judecătoresc”, a remarcat expertul.

Reprezentanta Centrului pentru Resurse Juridice, Nadejda Hriptievschi, susține că, având împuterniciri extinse, sub pretextul că luptă cu terorismul, organele de securitate ar putea scoate sau bloca informații în scopuri strict politice, dar nu de apărare”.

„Societatea civilă și structurile de forță trebuie să lucreze coordonat, în interes comun. Proiectul de lege trebuie revizuit și completat după consultările publice”, a spus ea.

Directorul „Ziarului de Gardă”, Alina Radu, a amintit că „în aprilie 2009 au fost blocate portalurile Unimedia și Ziarul de Gardă fără nicio explicație. Atunci era clar că s-a implicat politica. Datoria jurnaliștilor și a întregii societăți civile este de a nu admite repetarea unor astfel de cazuri.

Vicedirectorul Centrului de combatere a crimelor informatice al MAI, unul din autorii proiectului de lege, Veaceslav Bădărău, susține că „proiectul de lege a fost elaborat în conformitate cu Convenția de la Budapesta cu privire la criminalitatea informatică, la care Moldova a aderat în 2009. Una din prevederile documentului este „prezența unui mecanism

eficient și rapid de depistare și prevenire a oricărui acțiuni ilegale pe Internet”.

„Trebuie să înțelegem că uneori organele de drept trebuie să reacționeze imediat, căci în caz contrar nu va fi nici un fel de luptă eficientă, nu va fi ordine”, a menționat el.

INFOTAG precizează: Proiectul nr. 161 (legea Big Brother) a fost înregistrat în Parlament în aprilie 2016. Acesta presupune modificarea legii cu privire la SIS și la Codul penal, care vor oferi organelor de anchetă dreptul de a avea acces la informația privată a utilizatorilor, precum și să blocheze informațiile extremiste.

Sursa: noi.md